

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2014/0152 van 25 februari 2014
in de zaak 1213/0236/A/4/0216

In zake: de vzw **MILIEUFRONT OMER WATTEZ**, met zetel te 9700 Oudenaarde,
Kattestraat 23

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **OOST-VLAANDEREN**

vertegenwoordigd door:
mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:* de vzw **VLAAMS ZWEEFVLIEGCENTRUM PHOENIX**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Veerle VEKEMAN
kantoor houdende te 9500 Geraardsbergen, Pastorijstraat 19
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 7 december 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 11 oktober 2012.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 4 juli 2011 gedeeltelijk ingewilligd.

De deputatie heeft aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden verleend voor het renoveren van een bestaande bedrijfsinfrastructuur na afgifte van een planologisch attest, met uitsluiting van de luifel.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9500 Geraardsbergen, Veldekensdreef en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie A, nummers 649A02, 0649B en sectie B, nummers 1A, 2D, 3F, 7B, 7C, 18B, 21A, 22, 23G, 25D, 27C, 50C, 55W, 55X, 55Y en 57D.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 14 januari 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

De heer L.D. die verschijnt voor de verzoekende partij, mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Robin SLABBINCK die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De vzw VLAAMS ZWEEFVLIEGCENTRUM PHOENIX verzoekt met een aangetekende brief van 18 februari 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de vierde kamer heeft met een beschikking van 11 maart 2013 de tussenkomenende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

De tussenkomenende partij is de aanvrager van de vergunning en kan derhalve worden aangemerkt als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.11, § 1, eerste lid VCRO. Zij legt bovendien een rechtsgeldige beslissing voor om in rechte te treden.

Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

1.

Op 19 april 2010 verleent de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport een gedeeltelijk positief planologisch attest aan de tussenkomenende partij. In de beslissing wordt gesteld:

“ ...

De Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport motiveert zijn standpunt als volgt:

Algemeen standpunt:

Het vliegveld ligt in de vallei van de Dender ten zuiden van Geraardsbergen centrum en van de kern van Overboerlare en is enerzijds gelegen aan natuurlijke- en waterstructuren en anderzijds aan residentiële verspreide en lintbebouwing. De adviezen van Vlacoro en het advies van de gedelegeerd planologisch ambtenaar vormen de basis bij dit

planologisch attest. Op basis van de ingebrachte adviezen en bezwaren worden met name aspecten aangehaald die betrekking hebben op de vergunning, vooral voorwaarden inzake milieu.

De site ontsluit via de Veldenkensdreef en de rand van Overboerlare naar de N42 en is sinds 1969 in gebruik als vliegterrein. De voorzieningen, infrastructuur en de uitbating is grotendeels vergund en geïntegreerd in de regionale recreatieve structuur. Aangezien vergunningen momenteel verlopen en er een nood is aan de modernisering van de bestaande infrastructuur zijn er vanuit ruimtelijk oogpunt geen fundamentele bezwaren voor de bestendiging en optimalisering op korte termijn van de voorziening op de huidige locatie.

planMER

In het kader van het openbaar onderzoek heeft LNE (advies A7) advies verleend in verband met de milieubeoordeling. LNE stelt dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport nodig is, maar dat bij de opmaak van een eventueel RUP een screeningsnota moet worden opgemaakt m.b.t. eventuele milieueffecten.

Standpunt met betrekking tot het behoud van het bedrijf op de huidige locatie:

Gelet op de bestaande toestand en de vergunningstoestand van de recreatieve voorziening, kan, overeenkomstig het advies van de Vlacro de bestendiging van de huidige activiteit aanvaard worden.

Standpunt met betrekking tot de uitbreiding op korte termijn:

De gevraagde werken op korte termijn voorzien in grote mate in de optimalisering van de bestaande infrastructuur van de bestaande zweefvliegclub. Vanuit een ruimtelijke afweging geeft de herbouw en vernieuwing van de bestaande infrastructuur (o.a. loods, grasdallen, clubgebouw) geen bijkomende ruimtelijke impact of dynamiek. Hiermee wordt het advies van de Vlacro en de gedelegeerd planologisch ambtenaar gevolgd.

In de aanvraagbundel zijn onvoldoende inspanningen voorgesteld in functie van landschappelijke inpassing van de gebouwen en voorzieningen (type gebouwen, dijken reliëfveranderingen,...), de afwatering, de buffering en de milieubescherming om de ruimtelijke impact op de omgeving te behouden of te verbeteren. Dit blijkt ook uit de voorwaardelijk gunstige adviezen van het departement Landbouw en Visserij, Watering de Gavergracht, departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Waterwegen en Zeekanaal; en uit de gunstige adviezen van het directoraat Generaal Luchtvaart, de Vlaamse Milieumaatschappij en het Agentschap RO Oost-Vlaanderen. Dit betekent dat akkoord wordt gegaan met de voorstellen voor de korte termijn, rekening houdend met de gestelde ruimtelijke voorwaarden, zoals in het planologisch attest worden samengevat.

Standpunt met betrekking tot de uitbreiding op lange termijn:

Op lange termijn is een gedifferentieerde bestemmingswijziging voor dit gebied aangewezen. Er dient over te worden gewaakt dat de modernisering niet zal leiden tot een substantiële schaalvergroting en ruimtelijke dynamiek. Voorstellen voor uitbreiding van de startbaan en bijkomende loodsen moeten ruimtelijk worden onderzocht, rekening houdend met de ruimtelijke relevante maatregelen vanuit milieu onder meer zoals opgenomen in de huidige milieuvergunning en worden bijgesteld naar aanleiding van vernieuwingen ervan. In lijn met advies van de Vlacro en het advies van de gedelegeerd planologisch ambtenaar dienen volgende elementen bij de opmaak van het planinitiatief te worden gehanteerd:

- De landschappelijke inkleding en de relatie met de omgeving moeten verder worden onderzocht i.f.v. versterking van natuurwaarden langs de Dender, het

behoud (of de vergroting) van de overstromingscapaciteit, de bufferfunctie naar de bewoning (en de functie van de dijk).

- *De huidige begrenzing van het gebied, zoals aangeduid op het plan 'bestaande toestand', kan niet worden vergroot. En middels het plan moet bijkomende ruimtelijke impact vanuit een schaalvergroting en/of capaciteitsverhoging worden vermeden (verder te onderzoeken zijn met name de omvang van de benodigde parkeerruimte voor algemeen gebruik en voor gebruik op moment van de jaarlijkse opendeurdag, en stalruimte voor de vliegtuigen).*
- *Voor zover ruimtelijk relevant en ruimtelijk vertaalbaar zal de sectorale regelgeving die verplichtingen oplegt naar de zweefvlieg- en bijbehorende activiteiten, mee moeten worden onderzocht en geïntegreerd.*

...”

Het gedeeltelijk positief planologisch attest wordt verleend onder volgende voorwaarden:

“ ...

- *Enkel de activiteiten van de zweefvliegclub met bijbehorende voorzieningen zijn toegelaten zonder capaciteitsverhoging;*
- *Gebouwen en constructies zoals voorgesteld in de korte termijnbehoeften dienen landschappelijk ingepast en voorzien van de nodige water- en groenbuffers om bijkomende ruimtelijke impact op de omgeving te vermijden;*
- *Bij opmaak van het planinitiatief wordt een gedifferentieerde herbestemming onderzocht zonder schaalvergroting van de toeristisch recreatieve activiteit noch met een te grote ruimtelijke dynamiek.*
- *Volgende elementen dienen bij opmaak van het planinitiatief te worden gehanteerd:*
 - *De landschappelijke inkleding en de relatie met de omgeving moeten verder worden onderzocht i.f.v. versterking van natuurwaarden langs de Dender, het behoud (of vergroting) van de overstromingscapaciteit, de bufferfunctie naar de bewoning (en de functie van de dijk).*
 - *De huidige begrenzing van het gebied zoals aangeduid op onderstaande kaart kan niet worden vergroot, en middels het plan moet een bijkomende ruimtelijke impact door schaalvergroting en/of capaciteitsverhoging worden vermeden.*
 - *Voor zover ruimtelijk relevant en ruimtelijk vertaalbaar zal de sectorale regelgeving die verplichting oplegt naar de zweefvliegactiviteit en bijbehorende voorzieningen, mee moeten worden onderzocht en geïntegreerd.*

...”

Op 25 maart 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de renovatie van de bestaande bedrijfsinfrastructuur na afgifte van een planologisch attest (korte termijnbehoeften)”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan 'Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem', gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 8 april 2011 tot en met 7 mei 2011, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Op 16 mei 2011 neemt het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen het volgende standpunt in:

“ ...

De beoogde werken zijn conform het gedeeltelijk positief planologisch attest. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de ruimtelijke inpassing van de geplande gebouwen en voorzieningen: de gebouwen zullen worden opgericht in materialen met overwegend neutrale kleuren, het clubhuis en de carports zullen afgewerkt worden met een imitatie houten beplanking, de vormgeving van de gebouwen is verenigbaar met de landelijke omgeving,... Er wordt bovendien aandacht besteed aan een versterking van de natuurwaarden langs de Dender, zo zal er een bijkomend streekeigen en winterhard groenscherm worden voorzien.

De aanvraag voldoet aan de gewestelijke verordening inzake toegankelijkheid.

Aldus kan gesteld worden dat de aanvraag verenigbaar is met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

...”

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar verleent op datum van 21 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

Ik sluit mij aan bij de planologische en ruimtelijke motivering van deze aanvraag, zoals opgebouwd door het college van burgemeester en schepenen.

Bijgevolg wordt deze aanvraag gunstig geadviseerd.

Ik merk op dat de luifel (3x3m) niet vermeld staat bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest. Deze dient dan ook uit de vergunning gesloten.

...”

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen verleent op 4 juli 2011 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij onder de volgende voorwaarden:

“ ...

a) In uitvoering van het decreet van 28/06/1985 moet zo nodig voor de beoogde bedrijvigheid, naargelang de klasse van de hinderlijke inrichting, bij de voor het milieu bevoegde overheid, een milieuvergunning verkregen worden of moet de inrichting onderworpen worden aan de meldingsplicht, zoniet kan van de afgegeven bouwvergunning geen gebruik gemaakt worden.

b) In geval van nieuwbouw dient de lijnstelling aangevraagd te worden bij de technische dienst van de stad Geraardsbergen, op het nummer 054/43.44.31 of 054/43.44.32.

c) Voor de aanleg van het gedeelte oprit, gelegen op het openbaar domein (tussen grens wegverharding en rooilijn), moet voorafgaand een schriftelijke goedkeuring worden verkregen van het College van Burgemeester en Schepenen.

- d) De bouwheer is verantwoordelijk voor alle, door hemzelf of door in zijn opdracht handelende aannemers of personen, aan het openbaar domein (voetpaden, opritten, weggoten e.a.) berokkende schade en zal de schade op zijn kosten onmiddellijk herstellen of laten herstellen. In geval de bouwheer de schade niet herstelt of laat herstellen. In geval de bouwheer de schade niet herstelt of laat herstellen op zijn kosten zal de gemeente proces-verbaal opstellen met vordering tot herstel op zijn kosten.
- e) In toepassing van het gemeenteraadsbesluit van 13/09/2005 is elke privaatieve inname van het openbaar domein onderworpen aan een voorafgaande machtiging vanwege het stadsbestuur. Voor inlichting: Dienst Veiligheid en Verkeer, Weverijstraat 20, 9500 Geraardsbergen – 054/43 44 35.
- f) De luifel (3x3m) staat niet vermeld bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest. Deze wordt dan ook uit de vergunning gesloten.
- g) Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos is stipt na te volgen.
- h) Het advies van de administratie Waterinfrastructuur en Zeewezen is stipt na te volgen.
- i) Het advies van de Brandweer is stipt na te volgen.
- j) Het advies van het Agentschap voor Landbouw en Visserij is stipt na te volgen.
- k) Het advies van Watering “De Gavergracht” is stipt na te volgen.
- l) De bepalingen van de gemeentelijke verordening afval- en hemelwater dienen stipt nageleefd te worden.
- ...

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 3 augustus 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

In zijn verslag van 7 oktober 2011 adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen.

Na de hoorzitting van 4 oktober 2011 beslist de verwerende partij op 13 oktober 2011 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

“...

De juridische aspecten

De aanvraag is principieel strijdig met de voorschriften van het geldend gewestplan, als hoger omschreven, omdat de aanvraag niet in functie staat van enige agrarische activiteit.

Met toepassing van artikel 4.4.26 §2 van de VCRO kan op vraag van de houder van een planologisch attest bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning worden afgeweken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften. Vereist is dat de houder van het attest bewijst dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- *De aanvraag is ingediend binnen een jaar na de afgifte van het planologisch attest*
- *De aanvraag beperkt zich tot regelingen en voorwaarden voor de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.*

Het planologisch attest werd afgeleverd bij ministerieel besluit van 19 april 2010. Het betreft een gedeeltelijk positief planologisch attest, verleend voor de ontwikkelingsperspectieven op korte termijn voor het perceel.

Het besluit met betrekking tot het gunstig planologisch attest stelt: “...

- Enkel de activiteiten van de zweefvliegclub met bijhorende voorzieningen zijn toegelaten zonder capaciteitsverhoging;
- Gebouwen en constructies zoals voorgesteld in de korte termijnbehoeften dienen landschappelijk ingepast en voorzien van de nodige water- en groenbuffers om bijkomende ruimtelijke impact op de omgeving te vermijden;
- Bij opmaak van het planinitiatief wordt een gedifferentieerde herbestemming onderzocht zonder schaalvergroting van de toeristische recreatieve activiteit noch met een te grote ruimtelijke dynamiek;
- Volgende elementen dienen bij de opmaak van het planinitiatief te worden gehanteerd;
 - De landschappelijke inkleding en de relatie met de omgeving moeten verder worden onderzocht i.f.v. versterking van natuurwaarden langs de Dender, het behoud (of vergroting) van de overstromingscapaciteit, de bufferfunctie naar de bewoning (en de functie van de dijk);
 - De huidige begrenzing van het gebied zoals aangeduid kan niet worden vergroot, en middels het plan moet een bijkomende ruimtelijke impact door schaalvergroting en/of capaciteitsverhoging worden vermeden;
 - Voor zover ruimtelijk relevant en ruimtelijk vertaalbaar zal de sectorale regelgeving die verplichtingen oplegt naar de zweefvliegactiviteiten en bijhorende voorzieningen, mee moeten worden onderzocht en geïntegreerd....”

Ondertussen werd reeds gestart met de opmaak van een gewestelijk rup “gebieden voor toeristisch recreatieve structuur ‘vliegveld Overboelare’”, op 31 maart 2011 werd een plenaire vergadering gehouden.

Het ontvangstbewijs van deze vergunningsaanvraag dateert van 25 maart 2011, dus binnen de periode van een jaar na afgifte van het planologisch attest.

De voorliggende aanvraag beperkt zich tot de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.

De in voorliggende aanvraag beoogde werken vallen volledig binnen de in het planologisch attest d.d. 19 april 2010 gunstig geadviseerde werken. Enkel de luifel (3x3m) staat niet vermeld bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest en dient dan ook uit de vergunning gesloten te worden.

Het behoort niet tot de bevoegdheid van de deputatie zich uit te spreken over de al dan niet wettigheid van dit planologisch attest.

Er wordt samen met de aanvrager vastgesteld dat dit planologisch attest niet aangevochten is, zodat het op vandaag kan gebruikt worden als basis voor afwijking van het gewestplan.

De goede ruimtelijke ordening

De gevraagde werken voorzien op korte termijn in grote mate de optimalisering van de bestaande infrastructuur van de bestaande zweefvliegclub. Vanuit een ruimtelijke afweging geeft de herbouw en vernieuwing van de bestaande infrastructuur geen bijkomende ruimtelijke impact of dynamiek.

Er werd aandacht besteed aan de materialen/kleuren waarin de geplande gebouwen en verharding zullen worden opgetrokken (voornamelijk hout, waterdoorlatende verharding, enz.).

Bijkomend zal er een streekeigen en winterhard groenscherm worden voorzien. Positief element is ook dat een deel van de bestaande geasfalteerde oppervlakte zal worden vervangen door grasdallen.

De in de aanvraag beoogde werken brengen de goede plaatselijke aanleg niet in het gedrang, wat bevestigd werd door het afleveren van het planologisch attest.

De draagkracht van het gebied wordt door de regularisatie van de bestaande toestand en de toch eerder beperkte uitbreiding, voorzien van een groenbuffer niet in het gedrang gebracht.

Subsidiair kan opgemerkt worden dat op 25 november 2010 door de deputatie een milieuvergunning werd verleend voor de vliegclub. De vordering tot schorsing van deze vergunning werd door de Raad van State verworpen op 9 juni 2011, momenteel loopt de procedure tot vernietiging van deze vergunning.

Gelet op het gunstig geadviseerde planologische attest, waarmee het gevraagde in overeenstemming is, mag er vanuit gegaan worden dat de aanvraag die voorziet in de realisatie van de korte termijnbehoefte van dit planologisch attest, de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang brengt.

...

2.

Met een arrest van 4 juli 2012 met nummer A/2012/0270 vernietigt de Raad de vermelde beslissing van de verwerende partij van 13 oktober 2011. In het arrest wordt onder meer overwogen:

“ ...

4.

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport stelt in het planologisch attest dat “de voorzieningen, infrastructuur en de uitbating (...) grotendeels (is) vergund”. Uit deze overweging blijkt dat het planologisch attest niet werd verleend op grond van de vaststelling dat de betrokken inrichting “hoofdzakelijk vergund” is in de zin van artikel 4.1.1, 7°, a) VCRO, met name of de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn, doch enkel op grond van de overweging dat de voorzieningen en infrastructuur “grotendeels” zijn vergund.

Bovendien moet vastgesteld worden dat de verzoekende partij in haar bezwaarschrift ingediend tijdens het openbaar onderzoek zoals bedoeld in artikel 4.4.25, §4 VCRO, onder het aspect van de overstromingsfunctie van de Dendervallei uitdrukkelijk heeft aangevoerd dat de “opgehoogde start- en landingsbaan van ca. 600 m” voor “een groot deel (ca. 200 m) onvergund is”. De VLACORO heeft de bezwaren, behalve deze aangevoerd in “een petitie die ondertekend werd door 303 personen”, en dus ook de bezwaren van de verzoekende partij, als volgt ontmoet: “Vlacoro neemt akte van deze bezwaren en verwijst naar de antwoorden bij kader B.1.1”. In het onderdeel B.1.1 wordt aangaande de vergunningstoestand slechts gesteld : “De aanvraag betreft een hoofdzakelijk vergund vliegterrein voor zweefvliegers.” Uit deze passus blijkt niet dat het

concrete bezwaar van de verzoekende partij met betrekking tot het onvergund zijn van een relevant deel van de opgehoogde start- en landingsbaan behoorlijk werd onderzocht en beantwoord, noch hoe de VLACORO tot de conclusie komt dat de betrokken inrichting “hoofdzakelijk vergund is”.

5.

De tussenkomenende partij stelt dat de start- en landingsbaan over een lengte van 200 m “verlegd” werd naar achter en daardoor onvergund was voor dat deel, maar dat nog steeds 90 % van het geheel vergund was, zodat de inrichting terecht als hoofdzakelijk vergund werd beschouwd.

Zoals hierboven reeds vastgesteld, bepaalt artikel 4.1.1, 7°, a) VCRO dat bedrijven en hun constructies slechts hoofdzakelijk vergund zijn indien de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn. Een planologisch attest dat op grond van artikel 4.4.24 VCRO kan worden verleend aan een bestaand, hoofdzakelijk vergund en niet-verkrot “bedrijf”, dient derhalve te voldoen aan artikel 4.1.1, 7°, a) VCRO. De tussenkomenende partij betwist niet en er kan ook niet betwist worden dat de start- en landingsbaan een “voor de normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructie” betreft van een vliegterrein.

6.

Er dient derhalve te worden vastgesteld dat het planologisch attest waarop de bestreden vergunningsbeslissing gesteund is, onwettig is, in de mate dat het werd verleend op grond van de vaststelling dat voorzieningen en de infrastructuur van de inrichting “grotendeels” zijn vergund.

...

3.

Na dit arrest wordt het dossier door de verwerende partij hernomen met een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar die in zijn nieuw verslag van 12 september 2012 adviseert om het beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren, met de volgende beoordeling:

“...

2.3 De juridische aspecten

De aanvraag is principieel strijdig met de voorschriften van het geldend gewestplan, als hoger omschreven, omdat de aanvraag niet in functie staat van enige agrarische activiteit.

Met toepassing van artikel 4.4.26 §2. van de VCRO kan op vraag van de houder van een planologisch attest bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning worden afgeweken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften.

Vereist is dat de houder van het attest bewijst dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- de aanvraag is ingediend binnen een jaar na de afgifte van het planologisch attest
- de aanvraag beperkt zich tot regelingen en voorwaarden voor de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.

Het planologisch attest werd afgeleverd bij ministerieel besluit van 19 april 2010. Het betreft een gedeeltelijk positief planologisch attest, verleend voor de ontwikkelingsperspectieven op korte termijn voor het perceel.

Het besluit met betrekking tot het gunstig planologisch attest stelt : "..

- Enkel de activiteiten van de zweefvliegclub met bijhorende voorzieningen zijn toegelaten zonder capaciteitsverhoging;*
- gebouwen en constructies zoals voorgesteld in de korte termijnbehoeften dienen landschappelijk ingepast en voorzien van de nodige water- en groenbuffers om bijkomende ruimtelijke impact op de omgeving te vermijden;*
- bij opmaak van het planinitiatief wordt een gedifferentieerde herbestemming onderzocht zonder schaalvergroting van de toeristisch recreatieve activiteit noch met een te grote ruimtelijke dynamiek;*
- volgende elementen dienen bij de opmaak van het planinitiatief te worden gehanteerd:*
 - * de landschappelijke inkleding en de relatie met de omgeving moeten verder worden onderzocht i.f.v. versterking van natuurwaarden langs de Dender, het behoud (of vergroting) van de overstromingscapaciteit, de bufferfunctie naar de bewoning (en de functie van de dijk);*
 - * de huidige begrenzing van het gebied zoals aangeduid kan niet worden vergroot, en middels het plan moet een bijkomende ruimtelijke impact door schaalvergroting en/of capaciteitsverhoging worden vermeden;*
 - * voor zover ruimtelijk relevant en ruimtelijk vertaalbaar zal de sectorale regelgeving die verplichtingen oplegt naar de zweefvliegactiviteiten en bijhorende voorzieningen, mee moeten worden onderzocht en geïntegreerd. ..."*

Ondertussen werd reeds gestart met de opmaak van een gewestelijk rup "gebieden voor toeristisch recreatieve structuur 'vliegveld Overboelare' ", op 31 maart 2011 werd een plenaire vergadering gehouden,

Het ontvangstbewijs van deze vergunningsaanvraag dateert van 25 maart 2011, dus binnen de periode van een jaar na afgifte van het planologisch attest.

De voorliggende aanvraag beperkt zich tot de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.

De in voorliggende aanvraag beoogde werken vallen volledig binnen de in het planologisch attest d.d. 19 april 2010 gunstig geadviseerde werken. Enkel de luifel (3x3 m) staat niet vermeld bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest en dient dan ook uit de vergunning gesloten te worden.

In het arrest van 4 juli 2012 werd door de Raad voor Vergunningenbetwistingen echter geoordeeld dat het planologisch attest onwettig is. Het werd immers verleend niettegenstaande de voorzieningen en infrastructuur niet hoofdzakelijk vergund waren.

Gelet op deze door de Raad voor Vergunningenbetwistingen vastgestelde onwettigheid kan dit planologisch attest niet gebruikt worden bij de beoordeling van deze aanvraag.

Er dient vastgesteld te worden dat het gevraagde niet binnen het toepassingsgebied valt van enige andere decretaal voorziene

afwijkingsbepaling, zodat er geen rechtsgrond meer bestaat voor het alsnog verlenen van een stedenbouwkundige vergunning.

2.4 De goede ruimtelijke ordening

Gelet op bovenvermelde onoverkomelijke legaliteitsbelemmering voor het afleveren van een vergunning zijn verdere opportuniteitsafwegingen niet meer relevant.

... ”

De verwerende partij beslist vervolgens op 11 oktober 2012 om het beroep gedeeltelijk in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden, met uitsluiting van de luifel. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

2.3 De juridische aspecten

De aanvraag is principieel strijdig met de voorschriften van het geldend gewestplan, als hoger omschreven, omdat de aanvraag niet in functie staat van enige agrarische activiteit.

Met toepassing van artikel 4.4.26 §2. van de VCRO kan op vraag van de houder van een planologisch attest bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning worden afgeweken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften.

Vereist is dat de houder van het attest bewijst dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- de aanvraag is ingediend binnen een jaar na de afgifte van het planologisch attest,*
- de aanvraag beperkt zich tot regelingen en voorwaarden voor de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.*

Het planologisch attest werd afgeleverd bij ministerieel besluit van 19 april 2010. Het betreft een gedeeltelijk positief planologisch attest, verleend voor de ontwikkelingsperspectieven op korte termijn voor het perceel.

Het besluit met betrekking tot het gunstig planologisch attest stelt: "...

- Enkel de activiteiten van de zweefvliegclub met bijhorende voorzieningen zijn toegelaten zonder capaciteitsverhoging;*
- gebouwen en constructies zoals voorgesteld in de korte termijnbehoeften dienen landschappelijk ingepast en voorzien van de nodige water- en groenbuffers om bijkomende ruimtelijke impact op de omgeving te vermijden;*
- bij opmaak van het planinitiatief wordt een gedifferentieerde herbestemming onderzocht zonder schaalvergroting van de toeristisch recreatieve activiteit noch met een te grote ruimtelijke dynamiek;*
- volgende elementen dienen bij de opmaak van het planinitiatief te worden gehanteerd:*

** de landschappelijke inkleding en de relatie met de omgeving moeten verder worden onderzocht i.f.v. versterking van natuurwaarden langs de Dender, het behoud (of vergroting) van de overstromingscapaciteit, de bufferfunctie naar de bewoning (en de functie van de dijk);*

** de huidige begrenzing van het gebied zoals aangeduid kan niet worden vergroot, en middels het plan moet een bijkomende ruimtelijke impact door schaalvergroting en/of capaciteitsverhoging worden vermeden;*

** voor zover ruimtelijk relevant en ruimtelijk vertaalbaar zal de sectorale regelgeving die verplichtingen oplegt naar de zweefvliegactiviteiten en bijhorende voorzieningen, mee moeten worden onderzocht en geïntegreerd
..."*

Ondertussen werd reeds gestart met de opmaak van een gewestelijk rupeelgebieden voor toeristisch recreatieve structuur 'vliegveld Overboelare', op 31 maart 2011 werd een plenaire vergadering gehouden.

Het ontvangstbewijs van deze vergunningsaanvraag dateert van 25 maart 2011, dus binnen de periode van een jaar na afgifte van het planologisch attest.

De voorliggende aanvraag beperkt zich tot de invulling van de korte termijn behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.

De in voorliggende aanvraag beoogde werken vallen volledig binnen de in het planologisch attest d.d. 19 april 2010 gunstig geadviseerde werken. Enkel de luifel (3 x 3 m) staat niet vermeld bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest en dient dan ook uit de vergunning gesloten te worden.

Voormeld planologisch attest werd onwettig geacht wegens een schending van artikel 4.1.1. 7° en 4.4.24 VCRO (niet hoofdzakelijk vergund zijn van de site), dit terwijl het planologisch attest werd ingediend op 12 mei 2009 – i.e. vóór 1 september 2009 – en bij beoordeling van de aanvraag voor afgifte van het planologisch attest derhalve niet de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) dienden te worden toegepast, doch wel de bepalingen van het Decreet op de Ruimtelijke Ordening dd. 18 mei 1999.

Ter zake kan worden verwezen naar de bepalingen van artikel 7.5.8,§3 VCRO waarin gestipuleerd wordt dat:

“ Vergunningsaanvragen die bij de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover het vergunningverlenend bestuursorgaan op die datum nog niet heeft beslist, worden behandeld overeenkomstig de procedureregelen die golden voorafgaand aan die datum. De bekendmaking en de uitvoerbaarheid van de genomen beslissingen worden echter geregeld overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 5°, 6° en 7°, en tweede lid. Die genomen beslissingen kunnen worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen”.

Dit betekent derhalve dat bij beoordeling van de aanvraag voor planologisch attest niet de bepalingen van de VCRO van toepassing waren, doch wel deze van artikel 145 ter DRO.

Belangrijk is evenwel dat in het DRO dd. 18 mei 1999 geen definitie van de term 'hoofdzakelijk vergund' was opgenomen – i.t.t. vandaag in de VCRO – zodat de Vlacro en de Vlaamse minister bij beoordeling van het vergund karakter van de zweefvliegsite niet gebonden waren door de bepalingen van artikel 4.1.1, 7° en 4.4.24 VCRO.

Men kon derhalve rechtsgeldig oordelen dat de site hoofdzakelijk vergund was, gelet op het feit dat alle verhardingen, gebouwen en constructies op het terrein vergund zijn, met uitzondering van 200 m van de 600 m lange start- en landingsbaan.

De voorwaarden zoals opgesomd in artikel 4.1.1., 7° VCRO dat de essentiële onderdelen van het bedrijf – in casu de start – en landingsbaan – vergund moeten zijn, golden alleszins niet, zodat een schending hiervan niet kan voorliggen.

Voormeld planologisch attest kan dan ook niet als onwettig worden beschouwd wegens een vermeende schending van artikel 4.1.1, 7° en 4.4.24 VCRO.

Dit laatste heeft dan ook tot gevolg dat wel degelijk een stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig 4.4.26 VCRO (procedure VCRO werd na beslissing van de Vlaamse minister dd. 19 april 2010 wél van toepassing) – i.e. voor realisatie van de kortermijn-behoefte – kan worden verleend.

Zolang het planologisch attest in het rechtsverkeer blijft – wat het geval is, want die beslissing werd niet vernietigd of aangevochten door de vzw Milieufront Omer Wattez – moet met het planologisch attest rekening gehouden worden voor de evaluatie van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor realisatie van de korte-termijnbehoefte.

De beslissing tot afgifte / weigering van een planologisch attest maakt wel degelijk een voor de Raad van State aanvechtbare beslissing uit, dit conform o.a. het arrest van 3 juni 2010 (nr. 204.650). Niettemin werd door beroepsindieners (vzw Milieufront Omer Wattez – partij De Grande) op geen enkel ogenblik van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, waardoor betrokken beslissing nog steeds in het rechtsverkeer aanwezig is.

Bovendien dient opgemerkt dat bij afgifte van een stedenbouwkundige vergunning op basis van artikel 4.4.26 VCRO zoals in casu – i.e. na afgifte van een (gedeeltelijk) positief planologisch attest – niet meer als voorwaarde wordt gesteld dat de inrichting hoofdzakelijk vergund is.

Opdat aan de houder van een planologisch attest derhalve een stedenbouwkundige vergunning zou kunnen worden verleend - dit in afwijking op de vigerende bestemmingsvoorschriften en in afwachting van de opmaak van een RUP - volstaat het immers dat de aanvrager aantoont dat de aanvraag voor afgifte van een stedenbouwkundige vergunning werd ingediend binnen een jaar na afgifte van het planologisch attest en dat de aanvraag zich beperkt tot regelingen en voorwaarden voor de invulling van de kortetermijn- behoeften zoals aangegeven in het planologisch attest.

Het feit dat de zweefvliegsite van de vzw Zweefvliegcentrum Phoenix te Geraardsbergen niet als hoofdzakelijk stedenbouwkundig vergund mag beschouwd worden volgens de Raad voor Vergunningsbetwistingen doet derhalve geen afbreuk aan de mogelijkheid om – in afwijking van de vigerende bestemmingsvoorschriften – een stedenbouwkundige vergunning voor realisatie van de kortermijnbehoefte af te leveren overeenkomstig artikel 4.4.26, § 2 VCRO.

2.4 De goede ruimtelijke ordening

De gevraagde werken voorzien op korte termijn in grote mate de optimalisering van de bestaande infrastructuur van de bestaande zweefvliegclub. Vanuit een ruimtelijke afweging geeft de herbouw en vernieuwing van de bestaande infrastructuur geen bijkomende ruimtelijke impact of dynamiek.

Er werd aandacht besteed aan de materialen/kleuren waarin de geplande gebouwen en verhardingen zullen worden opgetrokken (voornamelijk hout, waterdoorlatende verharding, enz.).

Bijkomend zal er een streekeigen en winterhard groenscherm worden voorzien.

Positief element is ook dat een deel van de bestaande geasfalteerde oppervlakte zal worden vervangen door grasdallen.

De in de aanvraag beoogde werken brengen de goede plaatselijke aanleg niet in het gedrang, wat bevestigd werd door het afleveren van het planologisch attest.

De draagkracht van het gebied wordt door de regularisatie van de bestaande toestand en de toch eerder beperkte uitbreiding, voorzien van een groenbuffer, niet in het gedrang gebracht.

Subsidiair kan opgemerkt worden dat op 25 november 2010 door de deputatie een milieuvergunning werd verleend voor de vliegclub. De vordering tot schorsing van deze vergunning werd door de Raad van State verworpen op 9 juni 2011, momenteel loopt de procedure tot vernietiging van deze vergunning.

Gelet op het gunstig geadviseerde planologische attest, waarmee het gevraagde in overeenstemming is, mag er vanuit gegaan worden dat de aanvraag die voorziet in de realisatie van de korte termijnbehoefte van dit planologisch attest, de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang brengt.

2.5 Conclusie

Uit wat voorafgaat dient besloten dat het beroep slechts gedeeltelijk voor inwilliging vatbaar is.

Stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder volgende voorwaarden, mits uitsluiting van de luifel (3x3m) die niet staat vermeld bij de korte termijnbehoeften van het planologisch attest:

- a) In geval van nieuwbouw dient de lijnstelling aangevraagd te worden bij de technische dienst van de stad Geraardsbergen, op het nummer 054/43.44.31 of 054/43.44.32.*
- b) Voor de aanleg van het gedeelte oprit, gelegen op het openbaar domein (tussen grens wegverharding en rooilijn), moet voorafgaand een schriftelijke goedkeuring worden verkregen van het College van Burgemeester en Schepenen.*
- c) De bouwheer is verantwoordelijk voor alle, door hemzelf of door in zijn opdracht handelende aannemers of personen, aan het openbaar domein (voetpaden, opritten, weggoten e.a.) berokkende schade en zal de schade op zijn kosten onmiddellijk herstellen of laten herstellen. In geval de bouwheer de schade niet herstelt of laat herstellen op zijn kosten zal de gemeente proces-verbaal opstellen met vordering tot herstel op zijn kosten.*
- d) In toepassing van het gemeenteraadsbesluit van 13/09/2005 is elke privatieve inname van het openbaar domein onderworpen aan een voorafgaande machtiging vanwege het stadsbestuur. Voor inlichtingen: Dienst Veiligheid en Verkeer, Weverijstraat 20, 9500 Geraardsbergen – 054/43 44 35.*
- e) De diverse uitgebrachte adviezen zijn stipt na te leven.*

...”

Dit is de bestreden beslissing.

4.

Met een arrest van 13 september 2012 met nummer 220.586 vernietigt de Raad van State de milieuvergunning van 25 november 2010 voor "het exploiteren van een vliegveld" gelegen aan de "Veldekensdreef 8 te Overboelare (Geraardsbergen)". In dit arrest wordt eveneens de onwettigheid van het gedeeltelijk positief planologisch attest vastgesteld. De Raad van State overweegt:

" ...

9. *De onwettigheid van een positief planologisch attest, als deel van een complexe administratieve rechtshandeling die heeft geleid tot het verlenen van een van de bestemmingsvoorschriften afwijkende milieuvergunning, kan worden aangevoerd in het kader van een annulatieberoep tegen die verleende vergunning.*

10. *De aanvraag voor het planologisch attest werd ingediend op 12 mei 2009, waardoor zij, zoals bepaald in artikel 7.5.2 VCRO, moest worden afgehandeld overeenkomstig de regels die golden voor 1 september 2009, zodat te dezen artikel 145ter, § 1, tweede lid, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna : DRO) van toepassing is.*

De rechtsnorm vervat in het door de verzoekende partij geschonden geachte artikel 4.4.24, derde lid, VCRO is dezelfde als die in artikel 145ter, § 1, tweede lid, DRO dat luidt als volgt :

"Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen en wordt er rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen".

11. *Een positief planologisch attest laat toe om een vergunning te verlenen in afwijking van de geldende bestemmingsvoorschriften en in afwachting van een wijziging van die bestemmingsvoorschriften. Deze uitzonderingsregel kan slechts worden toegepast nadat een planologische afweging werd gemaakt met het oog op een goede ruimtelijke ordening (Parl. St. VI. Parl. 2001-02, nr. 1203/4, 15). Bij die afweging worden de verschillende belangen betrokken en wordt de samenhang van de aangegeven behoeften beoordeeld, teneinde aan te geven of een bestaand bedrijf al dan niet behouden kan worden op de plaats waar het gevestigd is en zo ja, welke de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden op korte en op lange termijn zijn.*

Wat betreft het behoud van het bedrijf op de huidige locatie sluit het planologisch attest zich aan bij de conclusie van Vlacoro en vermeldt het dat "gelet op de bestaande toestand en de vergunningstoestand van de recreatieve voorziening, (...) overeenkomstig het advies van de Vlacoro de bestendiging van de huidige activiteit (kan) aanvaard worden". Bij de bespreking van de bezwaren en opmerkingen stelt Vlacoro dat "wat betreft de aard van de toegelaten vliegtuigen en wat betreft de voorkoming van de hinder, (...) de milieuvergunning voldoende houvast (dient) te bieden" en dat "voorwaarden vanuit de milieuwetgeving en vanuit de huidige milieuvergunning moeten worden gerespecteerd".

In het planologisch attest werd evenwel geen evaluatie gemaakt van de intrinsieke hinder, waardoor niet werd voldaan aan de verplichting een planologische afweging te maken, zoals voorzien in artikel 145ter, § 1 , tweede lid, DRO. Bovendien is Vlacoro er, gesteund op het aanvraagdossier, bij haar beoordeling onterecht vanuit gegaan dat de start- en landingsbaan volledig stedenbouwkundig vergund was en beschikt de inrichting

sinds 27 december 2004 niet langer over een milieuvergunning, ingevolge het arrest van de Raad van State nr. 193.593 van 28 mei 2009 en de daaropvolgende weigering van de milieuvergunning door de deputatie op 12 november 2009.

Het bestreden besluit steunt, in tegenstelling tot wat de tussenkomende partij aanvoert, wel degelijk op het planologisch attest voor het afwijken van de bestemmingsvoorschriften. Nu dit attest de rechtsnorm vervat in artikel 145ter DRO en in artikel 4.4.24 VCRO schendt, kan het niet de rechtsgrond vormen om bij het verlenen van de bestreden milieuvergunning af te wijken van het gewestplan.

...

Met een arrest van 10 september 2013 met nummer 224.600 vernietigt de Raad van State ook de herstelbeslissing van 21 februari 2013 van de verwerende partij. In dit arrest wordt overwogen:

“ ...

5. In de bestreden beslissing heeft de verwerende partij uitdrukkelijk gesteld dat het planologisch attest waarvan de onwettigheid is vastgesteld bij onder meer het arrest van de Raad van State nr. 220.586 van 13 september 2012, geen rechtsgrond meer kan bieden. Zij is evenwel van oordeel dat een milieuvergunning kan worden verleend voor maximaal vijf jaar met het oog op herlokalisatie en stelt daarbij dat zulks enkel kan wanneer de inrichting stedenbouwkundig hoofdzakelijk vergund is en dat aan die voorwaarde zou zijn voldaan, omwille van de door haar op 11 oktober 2012 verleende stedenbouwkundige vergunning.

De verleende stedenbouwkundige vergunning stoelt echter op het meergenoemd als onwettelijk bestempeld planologisch attest, zodat zij bezwaarlijk daarin nog een wettelijke basis kan vinden.

6. Overeenkomstig artikel 4.1.1, 7°, a), VCRO zijn "bedrijven en hun constructies slechts hoofdzakelijk vergund (...) indien de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn, ook wat de functie betreft". De start- en landingsbaan van de bij de bestreden beslissing vergunde inrichting heeft een lengte van 600 meter, waarvan slechts 400 meter stedenbouwkundig vergund is. Deze lengte is onvoldoende om bruikbaar en veilig te zijn.

De inrichting is bijgevolg niet hoofdzakelijk vergund, waardoor niet is voldaan aan de voorwaarde van artikel 5.6.7, § 1, eerste lid, 2°, VCRO.

...”

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd met een aangetekende brief van 23 oktober 2012 betekend aan de verzoekende partij. Het verzoekschrift tot vernietiging, ingesteld met een aangetekende brief van 7 december 2012 is tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

1.

Uit artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 4° VCRO volgt dat een procesbekwame vereniging bij de Raad op ontvankelijke wijze een beroep kan instellen, indien zij optreedt namens een groep wiens collectief belang door de bestreden beslissing is bedreigd of geschaad en voor zover zij beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten.

Het doel van de verzoekende partij wordt als volgt omschreven in artikel 2 van de statuten die zij voorlegt:

“ ...

§1. De vereniging heeft tot doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen.

§2. Deze doelstelling omvat:

- *Het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden;*
- *Het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van open ruimte, landschappen, monumenten, cultureel erfgoed, stedenschoon en dorpsgezichten;*

...”

Uit artikel 1, § 5 van de statuten blijkt vervolgens dat de verzoekende partij is opgericht voor onbepaalde duur en uit artikel 1, § 4 dat haar werking zich voornamelijk richt op de gemeenten Anzegem, Avelgem, Brakel, Deinze, De Pinte, Gavere, Geraardsbergen, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Nazareth, Oudenaarde, Ronse, Waregem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem, Zulte en Zwalm.

De verzoekende partij verwijst in haar verzoekschrift naar het arrest van de Raad van State met nummer 193.593 van 29 mei 2009, waarin werd geoordeeld over de vordering tot nietigverklaring van het besluit van de verwerende partij van 2 februari 2006 waarbij aan de tussenkomende partij de milieuvergunning werd verleend voor het exploiteren van het betrokken vliegveld. De Raad van State oordeelde omtrent belang van de verzoekende partij onder meer:

“ ...

Overwegende dat uit de statuten blijkt dat de verzoekende partij een voldoende gespecialiseerd belang nastreeft dat zich in essentie situeert op het vlak van ruimtelijke ordening, leefmilieu en natuurbehoud; dat dit doel evenwel niet zo breed is dat ongeveer elke vordering bij een rechtscollege erin zou kunnen passen; dat de verzoekende partij niet het algemeen belang nastreeft; dat de verzoekende partij evenmin louter de individuele belangen van haar leden behartigt; dat de nagestreefde belangen het puur individuele belang overstijgen; dat het werkingsgebied van de verzoekende partij voldoende is afgebakend; dat het beroep zowel territoriaal als wat betreft de materie binnen het statutair doel van de verzoekende partij past; dat uit de middelen immers blijkt dat de verzoekende partij zaken aanklaagt als de schending van het landschap, de bedreiging van natuurwaarden, de hinder, en dergelijke; dat zij dit niet doet op abstracte wijze, maar concreet aangeeft om welke inrichting het gaat, welke hinder zij vreest, en hoe de plaatselijke constellatie is;

Overwegende dat een al te restrictieve interpretatie van het belang van de verzoekende partij onverenigbaar is met artikel 9.2 van het Verdrag van Aarhus, dat als volgt luidt:

“Elke Partij waarborgt, binnen het kader van haar nationale wetgeving, dat leden van het betrokken publiek

*a) die een voldoende belang hebben
dan wel*

b) stellen dat inbreuk is gemaakt op een recht, wanneer het bestuursprocesrecht van een Partij dit als voorwaarde stelt, toegang hebben tot een herzieningsprocedure voor een rechterlijke instantie en/of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan, om de materiële en formele rechtmatigheid te bestrijden van enig besluit, handelen of nalaten vallend onder de bepalingen van artikel 6 en, wanneer het nationale recht hierin voorziet en onverminderd het navolgende derde lid, andere relevante bepalingen van dit Verdrag.

Wat een voldoende belang en een inbreuk op een recht vormt wordt vastgesteld in overeenstemming met de eisen van nationaal recht en strokend met het doel aan het betrokken publiek binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag ruim toegang tot de rechter te verschaffen. Hiertoe wordt het belang van elke niet-gouvernementele organisatie die voldoet aan de in artikel 2, vijfde lid, gestelde eisen voldoende geacht in de zin van het voorgaande onderdeel a). Dergelijke organisaties worden tevens geacht rechten te hebben waarop inbreuk kan worden gemaakt in de zin van het voorgaande onderdeel b).

De bepalingen van dit tweede lid sluiten niet de mogelijkheid uit van een herzieningsprocedure voor een bestuursrechtelijke instantie en laten onverlet de eis van het uitputten van de bestuursrechtelijke beroepsgang alvorens over te gaan tot rechterlijke herzieningsprocedures, wanneer die eis bestaat naar nationaal recht.”

Dat artikel 2.5 van het Verdrag van Aarhus als volgt luidt:

“Wordt onder ‘het betrokken publiek’ verstaan het publiek dat gevolgen ondervindt, of waarschijnlijk ondervindt van, of belanghebbende is bij, milieubesluitvorming; voor de toepassing van deze omschrijving worden niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor milieubescherming en voldoen aan de eisen van nationaal recht geacht belanghebbende te zijn”;

Dat uit samenlezing van deze bepalingen blijkt dat niet-gouvernementele organisaties, zoals de verzoekende partij, toegang moeten kunnen hebben tot de rechter; dat het voor de hand ligt dat dit een effectieve toegang moet zijn, en niet een louter formele; dat in het licht van het Verdrag van Aarhus milieuverenigingen toegang moeten kunnen hebben tot de Raad van State; dat verzoekende partij in dezen niet opkomt voor de individuele belangen van haar leden en ook niet opkomt voor het algemeen belang, maar voor de bescherming van welbepaalde waarden die zich situeren op het vlak van de ruimtelijke ordening, het leefmilieu en het natuurbehoud; dat het beroep van de verzoekende partij ontvankelijk is;

...

Uit de bepalingen van de statuten van de verzoekende partij blijkt dat de verzoekende partij een collectief belang nastreeft. Uit de uiteenzetting in het verzoekschrift blijkt dat zij met het beroep tegen de bestreden beslissing een achteruitgang wil beletten van de beleevingswaarde van de Dendervallei, hetgeen past in het doel en het werkingsgebied van de verzoekende partij.

Rekening houdend met de statuten, de diverse wijzigingen ervan en de uiteenzetting van de verzoekende partij in het verzoekschrift, blijkt dat ze over een duurzame en effectieve werking beschikt.

2.

De verzoekende partij legt een afschrift voor van haar actueel geldende statuten en van de akte van aanstelling van haar organen, alsmede het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft om in rechte te treden.

3.

De verzoekende partij beschikt over het vereiste belang en de vereiste hoedanigheid om een beroep in te stellen bij de Raad.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging – EERSTE MIDDEL

Standpunten van de partijen

In dit middel voert de verzoekende partij de schending aan van:

“ ...

Genomen uit de schending van de artikelen 1.1.4 4.4.24, 4.4.26 §2 van de zgn. Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder VCRO), artikelen 145ter en 145quater van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (verder DRO) en artikel 6 van het besluit van 4 juni 2004 van de Vlaamse Regering tot bepaling van de nadere regels voor het planologisch attest, *ijuncto*

de schending van de artikelen 3, 6, 11 en 12 van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (verder habitatrichtlijn),

en de schending van de artikelen 4 en 5 van de richtlijn 2009/147/EC van de Raad van 30 november 2009 (verder vogelrichtlijn),

en de schending van de artikelen 6, 8, 14, 17§1, 25§1, 32, 33 tweede lid, 34 §1, 35 §2, 36ter en 49 van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu d.d. 21 oktober 1997 (verder natuurdecreet),

en de schending van artikel 8§1, derde lid van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (verder DIWB),

en de schending van artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (verder DABM),

en de schending van de artikelen 2§§1 en 2, 2bis§2, 28, 29§2 van de wet van 12 juli 1973 ingevoegd bij decreet van 6 december 2001 van het Waals gewest betreffende de instandhouding van de Natura 2000-gebieden alsook van de wilde fauna en flora (verder Natura2000 decreet),

en de schending van de kracht van gewijsde van de arresten van de Raad van State d.d. 28 mei 2009 nr. 193.593 en d.d. 13 september 2012 nr. 220.586 en het arrest van Uw Raad d.d. 4 juli 2012 nr. A/2012/0270,

en de schending van de artikelen 11, 12, 13, 14, 15 en 19 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen,

en de schending van de bepalingen van het planologisch attest (in ondergeschikte orde daar het planologisch attest zowel door ons als de door Raad van State als door Uw Raad onwettig geacht werd),

en de schending van de artikelen 16, 26bis en 36ter §§3 en 4 van het natuurdecreet, en de schending van de artikelen 2§§1 en 2, 2bis§2, 28, 29§2 van het Natura2000 decreet,

en de schending van artikel 4 van het besluit van 21 november 2003 van de Vlaamse Regering houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid, en de schending van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van rechtshandelingen,

en de schending van het beginsel van de continuïteit van besluitvorming, het integratiebeginsel en van de beginselen van behoorlijk bestuur met name het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel, voorzorgsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het beginsel van bestrijding aan de bron, het motiveringsbeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging en de schending van het beginsel van de materiële motiveringsplicht.

...

De verzoekende partij stelt onder meer dat het planologisch attest waarop de bestreden beslissing berust, onwettig is en ze verwijst naar het arrest van de Raad met nummer A/2012/0207 van 4 juli 2012 en de arresten van de Raad van State met nummers 187.839 van 12 november 2008, 183.978 van 9 juni 2008, 181.258 van 18 maart 2008 en 220.716 van 24 september 2012. De verzoekende partij licht haar middel onder meer toe als volgt:

“ ...

Uw Raad achtte het planologisch attest in het arrest A/2012/0270 onwettig op basis van de schending van de bepalingen van artikelen 4.4.24 en 4.4.25 VCRO en de definitie van art. 4.1.1.7° van de VCRO.

De deputatie roept in het betwiste besluit in dat het toenmalige artikel 145ter DRO toen van toepassing was voor de beoordeling van het planologisch attest en dat er op dat op dat ogenblik geen toepassing kon gemaakt worden van artikel 4.1.1.7° van de VCRO.

De Raad van State had intussen geoordeeld in haar arrest nr. 220.586 dat het planologisch attest evenzeer onwettig omwille van de schending van art. 4.4.24 VCRO én art. 145ter DRO. Het betwiste besluit van de deputatie is aldus een schending van de kracht van gewijsde van dit arrest van de Raad van State.

...”

De verwerende partij repliceert:

“ ...

De bestreden beslissing luidt omtrent het hoofdzakelijk vergund karakter van de site als volgt (stuk 5, p. 7-8): (...)

Uit de bestreden beslissing blijkt dat er op het moment van het planologisch attest decretaal geen definitie was voor de term "hoofdzakelijk vergund". De deputatie heeft de site van het zweegvliegcentrum als een geheel onderzocht en vastgesteld dat alle verhardingen, gebouwen en constructies op het terrein vergund zijn, met uitzondering van 200 m van de 600 m lange start- en landingsbaan. Op die manier blijkt dat er slechts een beperkt deeltje van de site niet vergund is, zodat de deputatie terecht heeft geoordeeld dat de site hoofdzakelijk vergund was, zoals tevens in het planologisch attest geoordeeld was. De deputatie heeft in alle redelijkheid haar beslissing genomen en op afdoende wijze gemotiveerd.

Het is niet omdat de start- en landingsbaan op zich niet hoofdzakelijk vergund is, dat de volledige site als niet hoofdzakelijk vergund kon worden beschouwd in het licht van artikel 145ter DRO.

Daarnaast stelt verzoekster dat de deputatie alle andere vereisten waaraan een wettig planologisch attest moet voldoen buiten beschouwing heeft gelaten en op die manier de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel heeft geschonden. Zo kan een planologisch attest enkel worden aangevraagd door een bedrijf, terwijl de vzw Vlaams Zweegvliegcentrum Phoenix een recreatieve inrichting betreft en geen bedrijf. Het is bovendien een inrichting die meer dan zes jaar niet rechtsgeldig werd uitgebaat, zodat dit geen bestaand bedrijf is. Ook zou het bezwaar van verzoekster niet onderzocht en beantwoord zijn in het advies van de VLACORO. De behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten zouden tevens niet gelijktijdig afgewogen t.o.v. elkaar.

Verzoekster stelt dat de spraakwoordelijke betekenis van het begrip bedrijf "een inrichting, m.n. een grote inrichting van een bepaalde tak van industrie, handel of dienstverlening, waarbij van oorsprong vooral gedacht wordt aan het technische aspect" betreft. Uit de bestreden beslissing blijkt dat vzw Vlaams Zweegvliegcentrum Phoenix het vliegveld uitbaat. Dergelijke uitbating betreft een dienstverlening ten aanzien van zweegvliegers en wordt dan ook terecht als een bedrijf beschouwd. Het feit dat het bedrijf niet over de nodige milieuvergunning beschikte, doet hieraan geen afbreuk.

Ten aanzien van de adviezen van de VLACORO, het Agentschap voor Natuur en Bos en het Departement Landbouw voert verzoekster aan dat deze geen antwoord bieden op de bezwaren van verzoekster. Eerst en vooral blijkt uit het planologisch attest dat de bezwaren voldoende beantwoord zijn. De formele motiveringsplicht houdt bovendien niet in dat alle aangevoerde bezwaren punt per punt moeten worden beantwoord. Uit de adviezen moeten enkel duidelijk de redenen blijken die de adviezen verantwoorden, wat in casu het geval is.

Wat de vermelding van de milieuvergunning in het planologisch attest betreft, blijkt dat dit gegeven niet determinerend was voor de inhoudelijke beoordeling, zodat het planologisch attest niet is aangetast door een foutief motief. In het planologisch attest is de site bovendien als hoofdzakelijk vergund en niet als volledig vergund beschouwd, zodat wel degelijk rekening is gehouden met het onvergunde gedeelte van de landingsbaan.

Wat de gelijktijdige afweging betreft van de verschillende maatschappelijk activiteiten, luidt het beschikkend gedeelte van het planologisch attest als volgt: (...)

Hieruit blijkt dat er wel degelijk rekening gehouden wordt met o.a. de landschappelijke waarde van het gebied, de ruimtelijke impact van de inrichting, de gevolgen op het milieu en de natuurwaarden, en de overstromingsgevoeligheid. Uit het attest blijkt dat er thans een dijklichaam fungeert als buffer naar de bewoning aan de wegzijde, zodat momenteel aan het aspect overstroombaarheid is tegemoet gekomen, maar naar de toekomst toe de buffering wel dient te worden onderzocht. Waterwegen en Zeekanaal nv heeft ook een voorwaardelijk gunstig advies gegeven. Op het vlak van natuurfuncties heeft het Agentschap voor Natuur en Bos gunstig advies verleend, aangezien de voorziene activiteiten geen kleine landschapselementen aantast en geen belangrijke natuur-, bos- en parkstructuren zullen worden vernietigd. Qua milieuhinder heeft LNE een voorwaardelijk gunstig advies verleend. In het planologisch attest wordt naar deze adviezen verwezen en heeft de minister zich deze beoordelingen eigen gemaakt, alsook

de gestelde ruimtelijke voorwaarden, zodat de verschillende maatschappelijke behoeften wel afdoende afgewogen zijn ten opzichte van elkaar. De minister heeft bij de afgifte van het planologisch attest dan ook geen schending van de zorgvuldigheidplicht begaan.

Ten aanzien van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad van State van 13 september 2012 moet worden opgemerkt dat het gezag van gewijsde enkel geldt ten aanzien van hetgeen het voorwerp van de beslissing uitmaakt. Het arrest betrof de vernietiging van de milieuvergunning van de vzw. De deputatie diende bij zijn beoordeling van de stedenbouwkundige aanvraag dan ook geen rekening te houden met de inhoudelijke beoordeling in het voornoemde arrest. De bestreden beslissing miskent hiermee niet de vernietiging van de milieuvergunning, zodat er geen sprake van een schending van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad van State nr. 220.586. ...”

De tussenkomende partij stelt:

“ ...

1) Nopens het hoofdzakelijk vergund zijn van de vliegsite.

De tussenkomende partij kan zich niet van de indruk ontdoen dat - wat betreft het hoofdzakelijk vergund karakter van de site - men zich als het ware blind staart op de start- en landingsbaan van 600 m alleen, dit terwijl de inrichting meer dan dat omvat, met name ook een clublokaal, verhardingen, een stalplaats enz. die stedenbouwkundig vergund zijn en van belang zijn om een vliegsite te laten functioneren (ter vergelijking: de vlieghaven van Zaventem bestaat eveneens uit meer dan enkel start- en landingsbanen, ook de overige infrastructuur zoals onderhoudsmagazijnen, opslagplaatsen mazout, incheckbalies en dergelijke zijn van belang en moeten in dat verband vergund zijn, zonder al die bijhorende infrastructuur werkt het immers niet).

Betrokken start- en landingsbaan (600 m lang) werd - samen met het clublokaal, verhardingen en stalplaatsen - vergund bij besluit dd. 25 september 1969.

De startbaan werd enkele jaren later niet verlengd, maar wel verlegd naar achter (met 200 m naar achter) dit omdat in de onmiddellijke omgeving bepaalde bomen te hoog werden en men niet meer over voldoende aanvliegruimte zou beschikken conform de normen van het Bestuur der Luchtvaart.

Het feit dat door deze verschuiving slechts 200 m van de bestaande land- en startingsbaan niet stedenbouwkundig vergund was, deed **geen** afbreuk aan het hoofdzakelijk stedenbouwkundig vergund karakter van de volledige inrichting, temeer - wanneer men alle vergunde gebouwen, verhardingen enz op de site in rekening brengt - nog steeds 90 % van het geheel vergund is/was, zodat de site/inrichting terecht als hoofdzakelijk vergund wordt/werd gekenmerkt (zoals werd verduidelijkt in de aanvraag voor planologisch attest zelf).

Het gaat geenszins op om enkel de start- en landingsbaan in rekening te brengen en alle overige aspecten van de inrichting (die evenzeer noodzakelijk zijn om ze te kunnen uitbaten), niet.

Dit laatste werd ook vastgesteld door de Vlacoro, respectievelijk door het Agentschap RO Vlaanderen die een gunstig advies hebben verleend nopens de aanvraag voor

planologisch attest, i.e. aanvraag waarbij het hoofdzakelijk stedenbouwkundig vergund zijn van de site als een **primaire vereiste** geldt.

Ter zake konden zij daartoe rechtsgeldig besluiten, temeer de aanvraag voor planologisch attest werd ingediend vóór 1 september 2009 (namelijk op 12 mei 2009) en derhalve de bepalingen van het Decreet op de Ruimtelijke Ordening dd. 18 mei 1999 van toepassing waren.

De Deputatie stelt in het bestreden besluit dan ook terecht dat (...)

2) Nopens de geformuleerde bezwaren en de verplichting tot het gelijktijdig afwegen van de verschillende maatschappelijke activiteiten enz.

In haar arrest van 13 september 2012 (nr. 220oordeelde de Raad van State dat het kwestieus planologisch attest onwettig is nu er geen afdoende evaluatie werd gemaakt van de intrinsieke hinder die van betrokken inrichting kan uitgaan. (...)

De Raad van State is m.a.w. van oordeel dat het planologisch attest - dat de grondslag vormt voor afgifte van voorliggende bestreden stedenbouwkundige vergunning - onwettig is wegens een onvoldoende onderzoek naar de hinder die van de inrichting kan uitgaan (zij schuift dit door naar de milieuvergunningverlenende overheid, quod non) en dus niet omdat ten onrechte zou geoordeeld zijn dat de inrichting hoofdzakelijk stedenbouwkundig vergund is.

Tussenkomen de partij is en blijft evenwel de mening toegedaan dat de milieuhinder die vanwege de zweefvliegsite kan uitgaan, wel degelijk voldoende werd onderzocht door de Vlaamse minister.

De tussenkomen de partij stelt zich in dat verband immers de vraag tot wat de gunstige adviezen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, respectievelijk het Agentschap Natuur en Bos - i.e. adviezen die werden verleend n.a.v. de aanvraag voor planologisch attest - dan hebben gediend, indien men nu zou oordelen dat deze geen voldoende beoordeling bevatten van de eventuele' hinder die van de inrichting kan uitgaan bij behoud ervan op voornoemde locatie/ dan wel een onvoldoende afweging bevatten van de diverse maatschappelijke functies.

Indien door het Departement LNE, respectievelijk het Agentschap Natuur en Bos enz een gunstig advies wordt verleend - dan impliceert dit volgens tussenkomen de partij dat deze administraties **ten gronde hebben geoordeeld dat er geen negatieve gevolgen zullen teweeg gebracht worden op het leefmilieu, respectievelijk de diverse maatschappelijke activiteiten, bij behoud van de inrichting (vliegveld) op betrokken locatie.**

Hoe de inrichting dan op milieutechnisch vlak concreet moet worden uitgebaut en onder welke voorwaarden, is echter een andere zaak.

Voormelde administraties dienden zich in het kader van de afgifte van een planologisch attest, immers enkel uit te spreken over **het behoud** van een inrichting op een welbepaalde locatie, respectievelijk over welke **ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden** (lees: uitbreidingswerken enz) de inrichting in de toekomst kan beschikken, **doch niet over de concrete voorwaarden waarin de exploitatie in de toekomst verder kan plaats vinden.**

In casu werd dan ook correct geoordeeld dat:

- 1) *de inrichting kan worden behouden.*
- 2) *effectieve schaalvergroting en capaciteitsverhoging moet worden vermeden (= ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden) en*
- 3) *er in de nog af te geven milieuvergunning uitspraak zal moeten worden gedaan over de concrete uitbatingsvoorwaarden van de inrichting (bv. de aard van de toegelaten vliegtuigen ter voorkoming van hinder).*

Ter zake kan men dan ook noch de Vlacoro, noch de Vlaamse minister 'verwijten' dat zij zich hebben aangesloten bij de diverse gunstige adviezen van de ter zake bevoegde administraties 'LNE, Natuur en Bos enz), nu mag verwacht worden dat deze laatste een onderzoek ten gronde hebben uitgevoerd.

Een meer verre gaande beoordeling - waarop verzoekende partij wenst op aan te sturen - zou echter betekenen dat de indiening van een milieu- en bouwvergunningsaanvraag na het bekomen van een gunstig planologisch attest, volkomen zinledig wordt, nu men in die veronderstelling reeds bij afgifte van het attest uitspraak had moeten doen over alle voorwaarden waaronder de uitbating kan plaats vinden om geen negatieve gevolgen op het leefmilieu te ressorteren, quod non.

Er werd dan ook terecht door de Vlacoro, respectievelijk de Vlaamse minister verwezen naar de nog aan te vragen milieuvergunning, respectievelijk het op te starten planinitiatief (opmaak RUP) waarbij terloops de procedure uitspraak zou worden gedaan over de concrete uitbatingsvoorwaarden (type vliegtuigen, uren waarbinnen gevlogen mag worden enz.).

- 4) *Nopens de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.*

*Mede gelet op het gunstig planologisch attest dd. 19 april 2010 waarbij men zich - op het hoogste niveau (i.e. het Vlaams gewest) heeft uitgesproken **pro het behoud van de site op voornoemde locatie** - en rekening houdende met de gunstige adviezen die o.a. door het Agentschap RO terloops die procedure werden verleend (o.a. nopens de kortetermijn-behoefte), dient dan ook vastgesteld dat verwerende partij in alle redelijkheid terecht is overgegaan tot afgifte van de aangevraagde stedenbouwkundige vergunning.*

...

De verzoekende partij dupliceert onder meer als volgt:

“ ...

2. *Indien Uw Raad anders gaat oordelen over het planologisch attest dan de Raad van State deed in diens arrest nr. 220.586 d.d. 13 september 2012 dan lijkt zo een andersluidend arrest voor vernietiging vatbaar bij cassatieberoep voor de Raad van State.*

Er dient op gewezen te worden dat geen nieuwe concrete elementen aangereikt werden door beide partijen die het oordeel van de Raad van State zouden kunnen ondergraven. Ook in de procedure tegen de milieuvergunning die heeft geleid tot het arrest 220.586 d.d. 13/9/2012 van de Raad van State hebben beide partijen met exact dezelfde argumenten gezwaaid, m.n. dat de twee geciteerde adviezen volstaan als een afdoende en zorgvuldige beoordeling van de milieuhinder.

Verder valt niet in te zien hoe de nieuw verleende milieuvergunning dan wel voldoende een reductie van de milieuhinder van de sportvliegclub zou opgevangen hebben. Ook in de nieuwe milieuvergunning is quasi alles hetzelfde gebleven als in de vorige twee vergunningen ondanks het feit dat de conclusie van de provinciale milieudeskundige nog steeds dezelfde is als anno 2005, m.n. dat er sowieso een overschrijding is van de geluidsnormen, die overigens gehandhaafd blijft met die milieuvergunning.

Verder citeren beide partijen louter en alleen de conclusies van beide adviezen bij het planologisch attest die luidt “voorwaardelijk gunstig” resp. “gunstig” om hieruit verkeerdelijk te oordelen dat de milieuhinder onderzocht werd door deze instanties. De Vlacoro citeerde het advies van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie als volgt (zie pg. 7/8 van bijlage 19): “LNE stelt dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport nodig is, maar dat bij de opmaak van een eventueel RUP een screeningsnota moet worden opgemaakt m.b.t. eventuele milieueffecten.”. Dit betekent dat dit Departement wel degelijk erkent dat er milieueffecten zijn. Maar het kan niet dat de Minister bij afgifte van het planologisch effect dit onderzoek naar de milieueffecten doorschuift. De Minister diende zijn handelwijze aan te passen aan hetgeen de wetgever voorgeschreven heeft, nl. dat de beoordeling van de milieueffecten nu voor en bij de afgifte van het planologisch attest diende te gebeuren. Geen enkel argument rechtvaardigt het uitstel van die vereiste milieubeoordeling. Dit kan niet zomaar doorgeschoven worden naar de plannende en/of milieuvergunningverlenende overheden. Het kwam in allereerste instantie toe aan de Minister van Ruimtelijke Ordening.

Het Agentschap voor Natuur en Bos beperkte zijn advies tot volgende eenvoudige vaststelling: “de voorziene activiteiten geen kleine landschapselementen zullen verdwijnen en geen belangrijke natuur-, bos en parkstructuren zullen vernietigd worden.” Dit advies gaat louter en alleen over eventueel ruimtelijk verlies van natuurelementen door de bouw van de nieuwe structuren. Er wordt op geen enkele wijze stilgestaan door dit Agentschap bij de milieuhinder. Daar waar verwerende en tussenkomende partijen menen dat nu de hinder op de fauna goed zouden onderzocht zijn, laat staan meegenomen zou zijn in de beoordeling, vertrekken ze althans van een foutieve lezing en verkeerde interpretatie van dat advies van het Agentschap. Ook het advies van het Departement was niet mis te verstaan daar ze stellen dat het milieueffect nog moet onderzocht worden.

In tegenstelling tot wat tussenkomende partij voorhoudt, dient bij afgifte van een planologisch niet enkel stilgestaan te worden bij de ruimtelijke ontwikkelingen. Art. 145ter §1 van het DRO stelt “(..)Daarenboven houdt het planologisch attest rekening met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu, en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen”. Het was dus de plicht van de Minister van Ruimtelijke Ordening om die gevolgen voor het leefmilieu te onderzoeken i.p.v. dit voor zich uit te schuiven. Hieruit blijkt duidelijk dat de Minister naast die rechtsnorm zowel het zorgvuldigheidsbeginsel als het rechtszekerheidsbeginsel geschonden heeft.

...

4. *Uw Raad heeft in diens arrest A/2012/0270 d.d. 4 juli 2012 geoordeeld dat noch de Vlacoro, noch de Minister bij afgifte van het planologisch attest deugdelijk antwoordden op het bezwaar van verzoekster omtrent het onvolledig vergund zijn van de start- en landingsbaan. Verwerende partij betwist dit dus en stelt dat de adviezen van Vlacoro, het Agentschap voor Natuur en Bos en het Departement*

Landbouw wél dienstig zijn als antwoord op het bezwaar van verzoekster. Deze stelling lijkt aldus in strijd met de vernietigingsmotieven uit dat arrest. Daarenboven worden andermaal geen nieuwe motieven aangevoerd die Uw Raad over het hoofd zou kunnen gezien hebben bij het vellen van dat arrest. De vaststelling blijft dus overeind dat het bezwaar niet ten gronde en deugdelijk onderzocht werd door de Vlacoro en de Minister n.a.v. het planologisch attest.

- 5. Het beschikkend gedeelte van het planologisch attest vormt net het bewijs dat de afweging van de behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten vooruit geschoven worden naar het op te maken ruimtelijk uitvoeringsplan, hoewel art. 145ter voorschrijft dat dit bij afgifte van het planologisch attest diende te gebeuren. Ook de verschillende geciteerde adviezen kunnen die lacune geenszins opvangen.*
- 6. Gelet op het feit dat de Raad van State in diens arrest van 220.586 d.d. 13/9/2012 al oordeelde dat geen correcte planologische afweging is gebeurd is het de vraag of voorliggende besluit een toets van de goede ruimtelijke ordening uitgevoerd heeft. Art. 4.3.1 §2 van de VCRO bepaalt “§ 2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen : 1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4; (..)” Omtrent de inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 van de VCRO stonden we uitvoerig stil in het verzoekschrift. De stelling dat er een grondige watertoets uitgevoerd is, overtuigt geenszins, gelet o.m. op het advies van de Watering de Gavergracht die poneert bij voorliggende vergunning dat gebouwen optrekken in dit gebied risicovol is en dat ophogingen niet verantwoord zijn. Dat is nu net wat met voorliggende vergunning beoogd wordt, nl. er komen tal van nieuwe gebouwen in een gebied dat sterk onderhevig is aan overstromingen. Daarenboven wordt de reliëfwijziging met een volume van 80.000m³ geregulariseerd met voorliggende vergunning. Het feit dat de watertoetsbepaling(en) een compensatie van verloren overstromingsruimte oplegt, wordt hier geen compensatie opgelegd. Bovenal wordt in het luik “goede ruimtelijke ordening” van het betwiste besluit met geen woord gerept over de ligging van het project midden in overstromingsgebied. In dat luik staat verwerende partij enkel stil bij enkele visuele aspecten terwijl o.i. de ligging in een zeer overstromingsgevoelige riviervallei toch wel een van de doorslaggevende en determinerende factoren hoort te zijn bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.*

Verwerende partij poogt tevergeefs terug te grijpen naar het luik “watertoets” om te stellen dat dit aspect wel degelijk mee genomen is in de beoordeling. In dit luik staat enkel iets over de opvang van hemelwater, de vaststelling dat het project in overstromingsgebied gelegen is, een opsomming van de oppervlaktes die in overstromingsgebied zullen gebouwd worden en volgende overwegingen: “Het schadelijk effect voor het watersysteem is beperkt tot de veiligheid van het project zelf. Enige invloed op het watersysteem of de veiligheid van overige vergunde of vergund geachte constructies is, gelet op de geringe oppervlakte, niet te verwachten. De doelstellingen van het decreet betreffende het integraal waterbeleid worden niet geschaad.

Gelet op het voorwaardelijk gunstig advies van 3 mei 2011 van Waterwegen en Zeekanaal nv, de instantie bevoegd voor de aanpalende waterloop, en op het advies van de Watering, dient geconcludeerd dat de aanvraag de watertoets doorstaat.” Op generlei wijze wordt een daadwerkelijke toets van de goede en/of duurzame ruimtelijke ordening gemaakt van het project zelve ondanks het feit dat alle infrastructuur van de sportvliegclub nu al overstroomt en dit in de toekomst ook zal gebeuren. Men vermeldt daarenboven dat er een advies is van de Watering, maar men laat dit advies compleet links liggen. Niet alleen is de watertoets allesbehalve grondig gebeurd, daarenboven zijn de overwegingen uit die rubriek allesbehalve dienstig voor de toets van de goede en duurzame ruimtelijke ordening.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

In de bestreden beslissing verleent de verwerende partij - in afwijking van de vigerende bestemmingsvoorschriften - een stedenbouwkundige vergunning voor de realisatie van de kortermijnbehoeften op grond van artikel 4.4.26, § 2 VCRO, met name na afgifte van een (gedeeltelijk) positief planologisch attest.

2.

Uit de feitenuiteenzetting blijkt dat zowel de Raad als de Raad van State reeds meermaals de onwettigheid heeft vastgesteld van het betrokken planologisch attest.

In het arrest met nummer A/2012/0270 van 4 juli 2012 heeft de Raad vastgesteld dat het planologisch attest onwettig is in de mate dat het werd verleend op grond van de vaststelling dat voorzieningen en de infrastructuur van de inrichting “grotendeels” zijn vergund.

In het arrest nr. 220.586 van 13 september 2012 heeft de Raad van State de onwettigheid van het planologisch attest vastgesteld op grond van de volgende beoordelingen:

- in het planologisch attest is geen evaluatie gemaakt van intrinsieke hinder;
- de Vlacroo is er ten onrechte van uitgegaan dat de start- en landingsbaan stedenbouwkundig vergund was en de inrichting beschikt niet langer over een milieuvergunning.

In het arrest nr. 224.600 van 10 september 2013 stelt de Raad van State dat de stedenbouwkundige vergunning van 11 oktober 2012 - de bestreden beslissing - “stoelt op het meergenoemd als onwettelijk bestempeld planologisch attest” en dat de betrokken inrichting niet hoofdzakelijk vergund is.

3.

Uit het voorgaande blijkt dat het planologisch attest om meerdere reden onwettig is en geen grondslag kan vormen voor het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning. Het gegeven dat de verwerende partij één van de meergenoemde redenen lijkt te betwisten, kan alleszins geen regelmatig motief zijn om toch nog een stedenbouwkundige vergunning te verlenen die steunt op het betrokken planologisch attest. Er bestaat derhalve geen noodzaak om de betwisting van de verwerende partij te ontmoeten.

4.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

VII. BEVEL OP GROND VAN ARTIKEL 4.8.2, DERDE LID VCRO

1.

Artikel 4.8.2, derde lid VCRO bepaalt:

“Als de Raad een beslissing vernietigt, kan hij het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, bevelen om een nieuwe beslissing te nemen binnen de termijn die hij bepaalt. De Raad kan daarbij:

1° welbepaalde onregelmatige motieven of kennelijk onredelijke motieven aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken;

2° specifieke rechtsregelen of rechtsbeginselen aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing moeten worden betrokken;

3° de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de nieuwe beslissing moeten worden gesteld.”

2.

Uit de bespreking van het middel blijkt dat het steunen van de bestreden beslissing op het – om meerdere redenen onwettig bevonden – planologisch motief een onregelmatig motief betreft. De verwerende partij kan dit motief niet betrekken bij haar beoordeling bij het nemen van een nieuwe beslissing.

VIII. Kosten

Op het verzoek van de verwerende partij om, in bijkomende orde en in voorkomend geval, de kosten ten laste van het Vlaamse Gewest te leggen, kan niet worden ingegaan aangezien artikel 4.8.28, § 2, eerste lid VCRO bepaalt dat de kosten ten laste gelegd worden van de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de vzw VLAAMS ZWEEFVLIEGCENTRUM PHOENIX is ontvankelijk.
2. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 11 oktober 2012, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het renoveren van een bestaande bedrijfsinfrastructuur na afgifte van een planologisch attest, met uitsluiting van de luifel op de percelen gelegen te 9500 Geraardsbergen, Veldekensdreef en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie A, nummers 649A02, 0649B en sectie B, nummers 1A, 2D, 3F, 7B, 7C, 18B, 21A, 22, 23G, 25D, 27C, 50C, 55W, 55X, 55Y en 57D.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest. De verwerende partij moet hierbij handelen overeenkomstig het bevel op grond van artikel 4.8.2, derde lid VCRO.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 25 februari 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ